

Asia: VN/9952/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot muutosehdotuksista

Esitys on kannatettava.

Esityksen myötä sähköistä tiedoksiantoa voitaisiin lähtökohtaisesti käyttää kaikkien oikeudenkäyntiasiakirjojen todisteelliseen tiedoksiantoon. Muutoksen merkitys olisi suuri tuomioistuinten asiakkaiden oikeusturvan ja tuomioistuinprosessin sujuvuuden kannalta.

Kuten Kymenlaakson käräjäoikeuden haastemiesten esimies on esityksen osalta todennut, uudistuksen toteutuksessa on tärkeää varmistaa, että todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaja todella ymmärtää saaneensa asian tiedoksi sekä saa riittävät tiedot oikeusprosessin kulusta, oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Pelkästään se, että tiedoksiannon vastaanottaja käy kuittaamassa tiedoksiannon vastaanotetuksi sähköisestä järjestelmässä ei takaa sitä, että hän ymmärtää mistä asiassa on kysymys ja miten hänen tulee siihen reagoida. Sähköisen järjestelmän rakentamisessa on varmistettava, että haastemies on mukana sopimassa sähköisen tiedoksiannon käyttämisestä yhdessä tiedoksiannon vastaanottajan kanssa esim. puhelimesta. Näin varmistetaan, että tiedoksiannon vastaanottaja saa tarvitsemansa tiedon ja koko oikeusprosessi tehostuu nykyisestä.

Huomiot tiedoksiantoa koskevista ehdotuksista (18-19 b §:t)

-

Huomiot sähköisen asiakirjan saapumista määräajassa koskevasta ehdotuksesta (11 §)

-

Muut huomiot

-

Huomiot soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta esitutinnan ja poliisitutinnan osalta

-

Huomiot oikeudenkäymiskaaren (erit. OK 11:3) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain prosessiosoite- ja tiedoksiantosäätelyä koskevista ehdotuksista

-

Muut huomiot koskien oikeudenkäymiskaarta ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia

-

Huomiot oikeudenkäyntimaksun porrastusta koskevasta ehdotuksesta hallinto- ja erityistuomioistuinten osalta

-

Esityksessä on arvioitu ehdotettavien muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia, yritysvaikutuksia ja viranomaisvaikutuksia. Onko esityksessä otettu huomioon tältä osin keskeisimmät vaikutukset? Arvioitko muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

Kuten oikeuskanslerinviraston esitystä koskevassa lausunnossa painavasti todetaan, perustuslain 22 §:ssä säädetään julkisen vallan velvollisuudesta turvata perusoikeuksien toteutuminen. Esityksessä tämä on toki tiedostettu. Keskeistä on, että uudistus myös käytännössä toteutetaan niin, että perusoikeudet toteutuvat aidosti kaikkien henkilöiden ja yhteisöjen kohdalla.

Muut huomiot

-

Almgrén Markku

Kymenlaakson käräjäoikeus - Lausunnon on valmistellut Kymenlaakson käräjäoikeuden haastemiesten esimies Teemu Sippo.